Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2024/1987

31.7.2024

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2024/1987

ze dne 30. července 2024,

kterým se mění nařízení (EU) 2023/915, pokud jde o maximální limity niklu v některých potravinách

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 315/93 ze dne 8. února 1993, kterým se stanoví postupy Společenství pro kontrolu kontaminujících látek v potravinách ([1]), a zejména na čl. 2 odst. 3 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Komise (EU) 2023/915 ([2]) stanoví maximální limity některých kontaminujících látek v potravinách.

(2) Nikl je široce rozšířenou složkou zemské kůry a je všudypřítomný v biosféře. Jeho přítomnost v potravinách může vyplývat jak z přírodních, tak antropogenních zdrojů.

(3) V roce 2015 přijal Evropský úřad pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad“) vědecké stanovisko o rizicích přítomnosti niklu v potravinách a pitné vodě pro veřejné zdraví ([3]). Toto stanovisko identifikovalo jakožto kritický účinek pro charakterizaci rizika chronické orální expozice niklu reprodukční a vývojovou toxicitu. Jakožto kritický účinek akutní orální expozice niklu u osob senzibilizovaných na nikl bylo identifikováno propuknutí ekzémových reakcí a zhoršení alergických reakcí.

(4) Údaje o výskytu niklu v potravinách a pitné vodě byly k dispozici v patnácti členských státech. Protože však 80 % z celkového počtu shromážděných údajů pocházelo z jednoho členského státu, dospěl úřad k závěru, že k ověření výskytu niklu v potravinách v celé Unii bude zapotřebí zeměpisně rovnoměrněji rozložených údajů.

(5) V doporučení Komise (EU) 2016/1111 ([4]) byly členské státy vyzvány, aby v letech 2016, 2017 a 2018 monitorovaly přítomnost niklu v potravinách s cílem shromáždit o jeho výskytu více údajů.

(6) S přihlédnutím k těmto novým údajům o výskytu a k novým vědeckým informacím přijal úřad dne 24. září 2020 aktualizaci posouzení rizik niklu v potravinách a pitné vodě ([5]).

([1]) Úř. věst. L 37, 13.2.1993, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj.
([2]) Nařízení Komise (EU) 2023/915 ze dne 25. dubna 2023 o maximálních limitech některých kontaminujících látek v potravinách a o zrušení nařízení (ES) č. 1881/2006 (Úř. věst. L 119, 5.5.2023, s. 103, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj).
([3]) Komise EFSA pro kontaminující látky v potravinovém řetězci (CONTAM). Scientific Opinion on the risks to public health related to the presence of nickel in food and drinking water. *EFSA Journal* 2015;13(2):4002, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2015.4002
([4]) Doporučení Komise (EU) 2016/1111 ze dne 6. července 2016 o monitorování niklu v potravinách (Úř. věst. L 183, 8.7.2016, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2016/1111/oj).
([5]) Komise EFSA pro kontaminující látky v potravinovém řetězci (CONTAM). Scientific Opinion on an update of the risk assessment of nickel in food and drinking water. *EFSA Journal* 2020;18(11):6268, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2020.6268

(7) Úřad dospěl k závěru, že nikl může mít chronické i akutní účinky. Úřad na základě kritického chronického účinku v podobě ztráty těhotenství stanovil tolerovatelný denní příjem (TDI) ve výši 13 µg/kg tělesné hmotnosti a dospěl k závěru, že tento TDI byl překročen u batolat, u dětí ve věku 36 měsíců až deset let a v některých případech také u kojenců. I když ztráta těhotenství není u mladých věkových skupin relevantní, TDI chrání i před jinými účinky, jež jsou pro mladší věkové skupiny relevantní, jako jsou neurotoxické účinky. Úřad proto dospěl k závěru, že překročení TDI může v případě těchto mladých věkových skupin vzbuzovat zdravotní obavy. Úřad dospěl k závěru, že kritické akutní účinky spočívají v propuknutí ekzémových kožních reakcí u osob senzibilizovaných na nikl, což se týká přibližně 15 % populace, že nejnižší úroveň pozorovaných nepříznivých účinků u těchto akutních účinků je 4,3 µg niklu/kg tělesné hmotnosti a že k ochraně před těmito účinky je zapotřebí rozpětí expozice (MOE) 30 nebo vyšší. Tohoto rozpětí expozice ve výši 30 není při průměrné expozici a expozici na 95. percentilu dosaženo, což v případě osob senzibilizovaných na nikl vzbuzuje zdravotní obavy.

(8) Pro nikl v potravinách by proto měly být stanoveny maximální limity, aby byla zajištěna vysoká úroveň ochrany lidského zdraví.

(9) Nařízení (EU) 2023/915 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(10) Měla by být poskytnuta přiměřená lhůta, aby se provozovatelé potravinářských podniků mohli maximálním limitům stanoveným v tomto nařízení přizpůsobit.

(11) Vzhledem k tomu, že některé potraviny, na něž se vztahuje toto nařízení, mají dlouhou trvanlivost nebo mohou být zpracovány do výrobků s takovou dlouhou trvanlivostí, mělo by být povoleno, aby potraviny, které byly v souladu s právními předpisy uvedeny na trh před datem použitelnosti tohoto nařízení, mohly zůstat na trhu.

(12) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EU) 2023/915 se mění takto:

1) čl. 10 odst. 1 se mění takto:

   a) uvozující věta se nahrazuje tímto:

      „Potraviny uvedené na trh v souladu s právními předpisy před daty uvedenými v písmenech a) až p) mohou zůstat na trhu až do jejich data minimální trvanlivosti nebo data spotřeby:“;

   b) doplňují se nová písmena, která znějí:

      „o) 1. července 2025, pokud jde o maximální limity niklu stanovené v bodě 3.6 přílohy I, s výjimkou maximálních limitů niklu stanovených v bodech 3.6.11.1 až 3.6.11.5 přílohy I;

      p) 1. července 2026, pokud jde o maximální limity niklu stanovené v bodech 3.6.11.1 až 3.6.11.5 přílohy I.“;

2) příloha I se mění v souladu s přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. července 2025.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 30. července 2024.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

V oddíle 3: „Kovy a jiné prvky“ přílohy I nařízení (EU) 2023/915 se doplňuje nová položka, která zní:

„3.6	**Nikl**	Maximální limit (mg/kg)	Poznámky
3.6.1	Skořápkové plody		Maximální limit se vztahuje na jedlou část. Maximální limit se nevztahuje na skořápkové plody k drcení a rafinaci oleje, pokud zbytky lisovaných skořápkových plodů nejsou uváděny na trh jako potravina. Jsou-li zbytky lisovaných skořápkových plodů uváděny na trh jako potravina, použije se maximální limit při zohlednění čl. 3 odst. 1 a 2.
3.6.1.1	Skořápkové plody, kromě produktů uvedených v bodě 3.6.1.2	3,5	
3.6.1.2	Kaštany jedlé, piniové oříšky, vlašské ořechy, para ořechy a kešu ořechy	10	
3.6.2	Kořenová a hlíznatá zelenina a cibulová zelenina	0,90	Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. Maximální limit se uplatní po umytí a oddělení jedlé části. V případě brambor se maximální limit použije na loupané brambory.
3.6.3	Plodová zelenina	0,40	Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. Maximální limit se uplatní po umytí a oddělení jedlé části.
3.6.4	Košťálová zelenina	0,50	Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. Maximální limit se uplatní po umytí a oddělení jedlé části.
3.6.5	Listová zelenina		Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. Maximální limit se uplatní po umytí a oddělení jedlé části.
3.6.5.1	Listová zelenina kromě produktů uvedených v bodě 3.6.5.2	0,50	
3.6.5.2	Čerstvé bylinky	1,2	
3.6.6	Lusková zelenina		Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. Maximální limit se uplatní po umytí a oddělení jedlé části.

3.6.6.1	Lusková zelenina kromě produktů uvedených v bodě 3.6.6.2	1,0	
3.6.6.2	Sójové boby / edamame (*Glycine max*)	6,0	
3.6.7	Řapíkatá a stonková zelenina	0,40	Maximální limit se vztahuje na hmotnost v syrovém stavu. Maximální limit se uplatní po umytí a oddělení jedlé části.
3.6.8	Mořské řasy		U sušených mořských řas se maximální limit vztahuje na produkt, jak je uváděn na trh. U čerstvých mořských řas se maximální limit uplatní po umytí a oddělení jedlé části. U čerstvých mořských řas se maximální limit vztahuje na sušinu. (*)
3.6.8.1	Mořské řasy kromě produktů uvedených v bodě 3.6.8.2	30	
3.6.8.2	Wakame	40	
3.6.9	Luštěniny		
3.6.9.1	Luštěniny kromě produktů uvedených v bodě 3.6.9.2	4,0	
3.6.9.2	Suché fazole a suchá semena lupiny bílé / vlčího bobu	12	
3.6.10	Olejnatá semena		Maximální limit se nevztahuje na olejnatá semena k drcení a rafinaci oleje, pokud zbytky lisovaných olejnatých semen nejsou uváděny na trh jako potravina. Jsou-li zbytky lisovaných olejnatých semen uváděny na trh jako potravina, použije se maximální limit při zohlednění čl. 3 odst. 1 a 2.
3.6.10.1	Slunečnicová semena	8,0	
3.6.10.2	Jádra podzemnice olejné	12	
3.6.10.3	Sójové boby	15	
3.6.11	Obiloviny		Maximální limit se nevztahuje na obiloviny používané k výrobě piva nebo destilátů, pokud se tyto zbytky obilovin neuvádějí na trh jako potravina pro konečného spotřebitele. Jsou-li zbytky obilovin uváděny na trh jako potravina pro konečného spotřebitele, použije se maximální limit při zohlednění čl. 3 odst. 1 a 2.
3.6.11.1	Obiloviny kromě produktů uvedených v bodech 3.6.11.2, 3.6.11.3, 3.6.11.4 a 3.6.11.5	0,80 od 1. července 2026	

3.6.11.2	Pšenice tvrdá (*Triticum durum*) a rýže kromě produktů uvedených v bodě 3.6.11.3	1,5 od 1. července 2026	
3.6.11.3	Loupaná rýže	2,0 od 1. července 2026	
3.6.11.4	Pseudoobiloviny a proso	3,0 od 1. července 2026	
3.6.11.5	Oves	5,0 od 1. července 2026	Maximální limit se vztahuje na ovesná zrna bez nejedlých pluch. Pro výpočet maximálního limitu pro ovesná zrna s nejedlými pluchami je třeba použít faktor zpracování 1,5, což povede k maximálnímu limitu 7,5 mg/kg pro oves s nejedlými pluchami.
3.6.12	Kakaové a čokoládové výrobky ([14])		
3.6.12.1	Mléčná čokoláda s obsahem celkové kakaové sušiny nižším než 30 %	2,5	
3.6.12.2	Mléčná čokoláda s obsahem celkové kakaové sušiny nejméně 30 % a čokoláda	7,0	
3.6.12.3	Kakaový prášek a odtučněný kakaový prášek uváděný na trh pro konečného spotřebitele nebo jako složka slazeného kakaového prášku nebo čokolády v prášku uváděných na trh pro konečného spotřebitele (čokoláda k přípravě nápoje)	15	
3.6.13	Počáteční kojenecká výživa, pokračovací kojenecká výživa, potraviny pro zvláštní léčebné účely určené pro kojence a malé děti ([3]) a výživa pro malé děti ([4])		Maximální limit se vztahuje na výrobek, jak je uváděn na trh.
3.6.13.1	uváděné na trh ve formě prášku kromě výrobků uvedených v bodě 3.6.13.2	0,25	
3.6.13.2	uváděné na trh ve formě prášku a vyrobené z izolátů sójových bílkovin, samotných nebo ve směsi s bílkovinami kravského mléka	0,40	
3.6.13.3	uváděné na trh v tekuté formě	0,10	
3.6.14	Obilné příkrmy pro kojence a malé děti ([3])	3,0	Maximální limit se vztahuje na výrobek, jak je uváděn na trh.
3.6.15	Dětské příkrmy ([3]) kromě výrobků uvedených v bodě 3.6.16.	0,50	Maximální limit se vztahuje na výrobek, jak je uváděn na trh.

3.6.16	Ovocné šťávy ([9]), ovocné nektary ([9]) a zeleninové šťávy včetně ovocných šťáv ([9]), ovocných nektarů ([9]) a zeleninových šťáv určených jako dětské příkrmy ([3]).		
3.6.16.1	Ovocné šťávy, ovocné nektary a zeleninové šťávy kromě výrobků uvedených v bodě 3.6.16.2	0,25	
3.6.16.2	Ovocné šťávy a ovocné nektary obsahující šťávy a nektary z plodů mučenky, plodů kakaovníku a z bobulového a drobného ovoce a kokosové vody	1,0	

(*) Sušina se stanoví v souladu s nařízením Komise (ES) č. 333/2007 ze dne 28. března 2007, kterým se stanoví metody odběru vzorků a metody analýzy pro kontrolu obsahu stopových prvků a kontaminujících látek z výroby v potravinách (Úř. věst. L 88, 29.3.2007, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/333/oj).“